7	VIETTEL AI RACE	
Xi	THUẬT TOÁN QUAY LƯI	

Lần ban hành: 1

TD052

1. Mô hình thuật toán quay lui (Backtrack Algorithm)

Giả sử ta cần xác định bộ $X = (x_1, x_2,...,x_n)$ thỏa mãn một số ràng buộc nào đó. Ứng với mỗi thành phần x_i ta có n_i khả năng cần lựa chọn. Ứng với mỗi khả năng $j \in n_i$ dành cho thành phần x_i ta cần thực hiện:

- Kiểm tra xem khả năng j có được chấp thuận cho thành phần xi hay không? Nếu khả năng j được chấp thuận thì ta xác định thành phần xi theo khả năng j. Nếu i là thành phần cuối cùng (i=n) ta ghi nhận nghiệm của bài toán. Nếu i chưa phải cuối cùng ta xác định thành phần thứ i +1.
- Nếu không có khả năng j nào được chấp thuận cho thành phần x_i thì ta quay lại bước trước đó (i-1) để thử lại các khả năng còn lại.

Thuật toán quay lui được mô tả như sau:

```
Thuật toán Back-Track ( int i ) { for (j = < Kh  anang 1 >; j < = n_i; j + + \\ ) \{ if ( < ch  anang 1 >; j < = n_i; j + + \\ ) \{ if ( < ch  anang 1 >; j < + + \\ ) \{ if ( < ch  anang 1 >; j < + + \\ ) \{ if ( i = < kh  anang 1 >; if ( i = -1) \} \}
X[i] = < kh  anang i >; if ( i = -1) \}
Result(); else Back-Track(i+1); \}
```

Ví dụ 2.7. Duyệt các xâu nhị phân có độ dài n.

Lời giải. Xâu nhị phân $X = (x_1, x_2,...,x_n)| x_i = 0, 1$. Mỗi $x_i \in X$ có hai lựa chọn $x_i = 0, 1$. Cả hai giá trị này đều được chấp thuận mà không cần có thêm bất kỳ điều kiện gì. Thuật toán được mô tả như sau:

2025-09-23 23.32.55

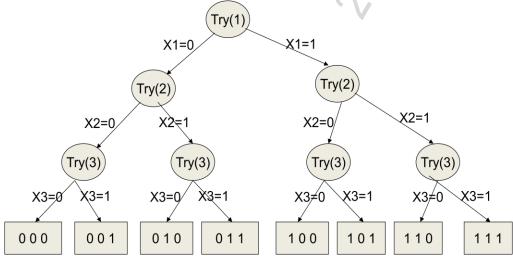
20

TD052

THUẬT TOÁN QUAY LUI

Lần ban hành: 1

Khi đó, việc duyệt các xâu nhị phân có độ dài n ta chỉ cần gọi đến thủ tục Try(1). Cây quay lui được mô tả như Hình 2.1 dưới đây.

Hình 2.1. Duyệt các xâu nhị phân độ dài 3

Chương trình duyệt các xâu nhị phân có độ dài n bằng thuật toán quay lui được thể hiện như dưới đây.

```
#include <iostream>
                  #include <iomanip>
2025-09-23 23.3 #define MAX 100
                  using namespace std;
                  int X[MAX], n,
                  dem=0;
                  void Init(){ //thiết lập độ dài xâu nhị phân
                        cout <<"\n Nhập n="; cin>>n;
                  void Result(void) { // In ra xâu nhị phân X[] = x_1, x_2,..., x_n
                         cout<<"\n Kết quả
                         "<<++dem<<":"; for(int i =1; i<=n;
                         i++)
                 void Try(int i){ //thuật toán quay lui
for (int j=0; j<=1: i+1) ()
                         for (int j=0; j<=1; j++){ //duyệt các khả năng j dành cho x_i
                                X[i]=j; //thiết lập thành phần xi là j
```

Ai

VIETTEL AI RACE

TD052

THUẬT TOÁN QUAY LUI

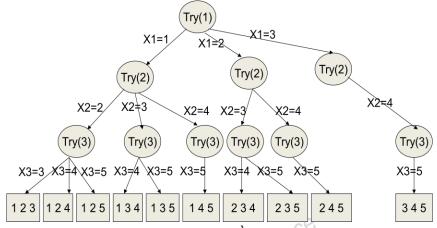
Lần ban hành: 1

Ví dụ 2.8. Duyệt các tập con K phần tử của 1, 2, .., N.

Lời giải. Mỗi tập con K phần tử $X = (x_1, x_2,...,x_K)$ là bộ không tính đến thứ tự K phần tử của 1, 2, ..., N. Mỗi $x_i \in X$ có N-K+i lựa chọn. Các giá trị này đều được chấp thuận mà không cần có thêm bất kỳ điều kiện gì. Thuật toán được mô tả như sau:

```
void Try ( int i ) {
	for (int j = X[i-1]+1; j <= N-K+ i; j++) { X[i] = j; if (i ==K)
	Result(); else Try
	(i+1);
}
```

Khi đó, việc duyệt các tập con K phần tử của 1, 2, .., N ta chỉ cần gọi đến thủ tục Try(1). Cây quay lui được mô tả như hình dưới đây.

Hình 2.2. Duyệt các tập con 3 phần tử của 1, 2, 3, 4, 5.

Chương trình liệt kê các tập con k phần tử của 1, 2, ..,n được thể hiện như sau.

#include <iostream>
#include <iomanip>
#define MAX 100

2025-09-23 23.32.55

2

THUẬT TOÁN QUAY LUI

TD052

Lần ban hành: 1

```
using namespace std;
       int X[MAX], n, k, dem=0;
       void Init(){//thiết lập giá trị cho n, k
              cout<<"\n Nhâp n, k: "; cin>>n>>k;
       }
       void Result(void){ cout<<"\n Kết quả "<<++dem<<":";//đưa ra kết quả
              for(int i = 1; i \le k; i++) cout \le X[i] \le \text{setw}(3);
       }
       void Try(int i){//thuật toán quay lui
              for (int j=X[i-1]+1; j \le n-k+i; j++) { //duyệt trên tập khả năng dành cho x_i
                      X[i]=i; //thiết lập thành phần x_i là j
                      if(i==k) //nếu x<sub>i</sub> đã là thành phần cuối
                             Result(); //ta đưa ra kết quả
                      else //trong trường hợp khác
                             Try(i+1); //ta đi xác định thành phần thứ x_{i+1}
               }
int main(void){
       Init(); X[0] = 0; Try(1);
```

2025-09-2**Ví dụ 2.9**. Duyệt các hoán vị của 1, 2, .., N.

Lời giải. Mỗi hoán vị $X = (x_1, x_2,...,x_K)$ là bộ có tính đến thứ tự của 1, 2, ..., N. Mỗi $x_i \in X$ có N lựa chọn. Khi $x_i = j$ được lựa chọn thì giá trị này sẽ không được chấp thuận cho các thành phần còn lại. Để ghi nhận điều này, ta sử dụng mảng chuaxet[] gồm N phần tử. Nếu chuaxet[i] = True điều đó có nghĩa giá trị i được chấp thuận và chuaxet[i] = False tương ứng với giá trị i không được phép sử dụng. Thuật toán được mô tả như sau:

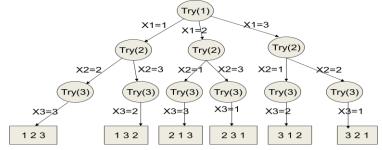
```
void Try ( int i ) {
    for (int j=1; j<=N;
        j++){        if
        (chuaxet[j] ) {
            X[i] = j;chuaxet[j] =
            False; if ( i ==N)
            Result();
            else Try (i+1);
            Chuaxet[j] = True;
    }
}</pre>
```

TD052

THUẬT TOÁN QUAY LUI

Lần ban hành: 1

Khi đó, việc duyệt các hoán vị của 1, 2, .., N ta chỉ cần gọi đến thủ tục Try(1). Cây quay lui được mô tả như hình dưới đây.

Hình 2.3. Duyêt các hoán vi của 1, 2, 3.

dùng if(i==n) //nếu x_i đã là thành phần cuối cùng

```
Chương trình liệt kê tất cả các hoán vị của 1, 2, .., n được thể hiện như sau:
                 #include <iostream>
                 #include <iomanip>
                 #define MAX 100
                 using namespace std;
                 int X[MAX], n,
                 dem=0; bool
2025-09-23 23.3 void Init(){//thiết lập giá trị cho n
                 chuaxet[MAX];
                        cout << "\n Nhâp n="; cin>>n;
                        for(int i=1; i<=n; i++) //thiết lập giá trị cho mảng chuaxet[]
                               chuaxet[i]=true;
                 void Result(void){ //Đưa ra hoán vị hiện tại
                        cout<<"\n Kết quả "<<++dem<<":";
                        for(int i = 1; i <= n; i++) cout << X[i] << setw(3);
                 void Try(int i){ //thuật toán quay lui duyệt các hoán vị của 1, 2, ..., n.
                        for (int j=1; j<=n; j++){ //duyệt các khả năng j cho thành phần x_i
                               if(chuaxet[j]){ //nếu khả năng j đúng chưa được dùng
                                      đến X[i]=j; //thiết lập thành phần xi là j
                                      chuaxet[j]=false; //thiết lập chuaxet[j] đã được
                               Result();//ta đưa ra kết quả
```

TD052

THUẬT TOÁN QUAY LUI

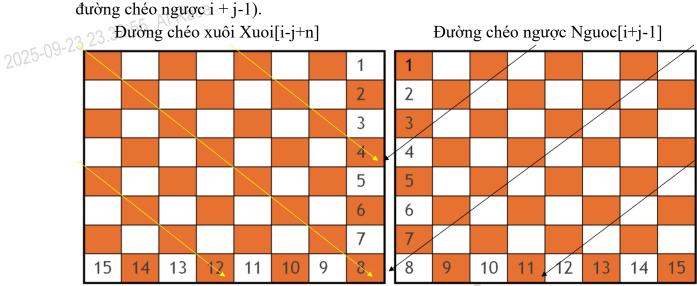
Lần ban hành: 1

else ///trong trường hợp khác Try(i+1); //ta xác định tiếp thành phần thứ i+1chuaxet[j]=true; //nhớ hoàn trả lại giá trị cho chuaxet[j] } } int main(void){ Init(); Try(1);

Ví dụ 2.10. Bài toán N quân hậu. Trên bàn cờ kích cỡ N×N, hãy đặt N quân hậu mỗi quân trên 1 hàng sao cho tất cả các quân hâu đều không ăn được lẫn nhau.

Lời giải. Goi $X = (x_1, x_2,...,x_n)$ là một hoán vi của 1, 2, ..., n.. Khi đó, $x_i = i$ được hiểu là quân hâu hàng thứ i đặt ở cột j. Để các quân hâu khác không thể ăn được, quân hâu thứ i cần không được lấy trùng với bất kỳ cột nào, không được cùng đường chéo xuôi, không được cùng trên đường chéo ngược. Ta có n cột Cot = (c1,...cn), có Xuoi[2*n-1] đường chéo xuôi, Nguoc[2*n-1] đường chéo ngược. Quân hậu ở hàng i được đặt vào cột j nếu A[i] = True (chưa có quân hậu nào án ngữ cột j), Xuoi[i-j+n] = True (chưa có quân hậu nào án ngữ đường chéo i-j+n), Nguọc[i + j -1] = True (chưa có quân hậu nào án ngữ đường chéo ngược i + j-1).

Đường chéo ngược Nguọc[i+j-1]

Hình 2.4. Mô tả các đường chéo, xuôi đường chéo ngược

Thuật toán quay lui giải bài toán n quân hậu được mô tả như dưới

đây. void Try (int i) {
$$for(int \ j=1; \ j <= n; \ j++) \{ \\ if(\ Cot[j] \ \&\& \ Xuoi[\ i-j+n\] \ \&\& \ Nguoc[i+j-1]) \{$$

VIETTEL AI RACE THUẬT TOÁN QUAY LUI

TD052

Lần ban hành: 1

```
X[i] = j; Cot[j] = FALSE;
                                          Xuoi[i - j + n]=FALSE;
                                          Nguoc[i+j-
                                          1]=FALSE; if(i==n)
                                          Result();
                                          else Try(i+1);
                                          Cot[j] =
                                          TRUE;
                                          Xuoi[i - j + n] = TRUE;
                                          Nguoc[i+j-1] =
                                          TRUE;
                                   }
                             }
         Chương trình giải bài toán n quân hậu được thể hiện như dưới đây.
                #include <iostream>
                #include <iomanip>
                #define MAX 100
                using namespace std;
2025-09-23 23.3 int X[MAX], n,
                bool COT[MAX], DCXUOI[MAX], DCNGUOC[MAX];;
              void Init(){ //thiết lập kích cỡ bàn cờ
                    cout <<"\n Nhap n="; cin>>n;
                        for(int i=1; i<=n; i++){ //thiết lập tất cả các cột đều chưa bị án
                                                    ngữ
                            COT[i]=true;
                      for(int i=1; i<2*n; i++){ //thiết lập các đường chéo
                             DCXUOI[i]=true; // đường chéo xuôi chưa bị án ngữ
                             DCNGUOC[i]=true; // đường chéo ngược chưa bị án ngữ
                void Result(void) { //đưa ra một phương
                             cout<<"\n Kết
                       án
                                                    quả
```


TD052

THUẬT TOÁN QUAY LUI

Lần ban hành: 1

```
"<<++dem<<":"; for(int i
                        i<=n; i++)
                              cout << X[i] << setw(3);
                 void Try(int i){ //đây là thuật toán quay lui
                        for (int j=1; j<=n; j++){ //duyệt các khả năng j đặt quân hậu vào hàng i
                              if(COT[j] && DCXUOI[i-j+n]&& DCNGUOC[i+j-1]){
                              //nếu đúng cột j, đường chéo xuôi i-j +n, đường chéo ngược i+j-l
                              // chưa bị án ngữ
                                     X[i]=i; //ta đặt được quân hậu hàng i vào vột j
                                     COT[i] = false; // côt i đã bị án ngữ
                                     DCXUOI[i-j+n]=false; // đường chéo xuối i-j+n bị án ngữ
                                     DCNGUOC[i+j-1]=false;//đường chéo ngược i+j-1 bị án
                                     ngữ if(i==n) // nếu đây là quân hậu hàng n
                                            Result();// ta đưa ra phương án hiện tại
                                     else //trong trường hợp khác
                                            Try(i+1); // ta đặt tiếp quân hậu hành i+1
                                     COT[j] = true; // nhớ trả lại giá trị cột j
2025-09-23 23.32.55_Al Race
                                     DCXUOI[i-j+n]=true; //trả lại giá trị đường chéo xuôi
                                     DCNGUOC[i+j-1]=true; // trả lại giá trị đường chéo ngược
                        }
                 int main(void){ Init(); Try(1); }
```

2025-09-23 23.32.55 Al Race